REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 56. Brașov, Duminecă 11 (24) Martie 1907.

Intâmplările din România.

Greaua încercare prin care trece România în momentele de față în urma turburărilor din ținuturile moldovene de miază-noapte, trebue să umple de întristare și durere inima fie-cărui Român, pentru că este vorba în aceste turburări de un mare rău, de care sufere prea de multă vreme țăranul român de acolo și care a isbucnit acuma, cauzând răscoalele sângeroase țărănești în contra arândașilor evrei și a impilatorilor poporului de tot soiul. Sunt triste și dureroase evenimentele ce le-a produs aceasta răscoală, dar s'au ivit și au trebuit să se ivească ca să servească de puternic avertisment întregei pături conducătoare din țară, ca c'o zi mai curând să se convingă cât de mult mai trebue să se facă pentru îmbunătățirea soartei țăranului, mai ales în acele districte moldovenești, cari par a fi căzut cu totul victimă lăcomiei speculanților și a esploatatorilor nemiloși și fără nici un simț de umanitate față de țăranul muncitor.

Cetitorii noștri cunosc toate peripețiile prin cari a trecut până acuma răscoala țărănească din județele: Dorohoi, Botoșani și Suceava. Nu este de lipsă deci să întrăm în amănunte. Vom reaminti numai declarația făcută de șeful guvernului român în cameră, că „acapararea moșiilor prin arândări in masse mari și compacte de către trusturi puternice, constitue un pericol economic și național de-o mare gravitate.“

Aceasta e fără îndoială o cauză de căpetenie, care a dat naștere isbucnirei violente a amărăciunei țăranilor din cele trei județe. Două familii ovreiești stăpânesc acolo în total o întindere nu mai puțin de 89700 hectare de terenuri agricole. Dacă la aceasta extraordinară stăpânire vom adauge și sistemul diabolic de esploatare al arândașilor, vom înțelege pe deplin de ce guvernul a hotărît a se aduce cât mai în grabă o lege în contra trusturilor arândășești. Dar am văzut că relele ce bântuie pe țărani nu derivă toate numai dela trust, ci sunt multe și varii și izvoresc toate din starea cu totul năpăstuită a țăranului, care n'are pământ destul care să-l hrănească, nu are nici razimul tare ce ar trebui să-l găsească la administrațiune și organele ei și este de altă parte cu totul espus lăcomiei, volniciei și cruzimei arândașilor.

Proporțiile ce le-au luat răscoalele, sângele vărsat și devastările cetelor turbate, la care s'a alăturat și plebea de prin târgușoare și orașe, au necesitat întrebuințarea forței armate în măsură mai mare și au adus cu sine și votarea proiectului de lege pentru concentrarea rezerviștilor pe mai mult de 15 zile.

Toate aceste măsuri s'au luat grabnic și dacă se va adeveri știrea ce o primirăm azi, poate că va urma și proclamarea stărei de asediu în ținuturile cele mai mult primejduite de revolte.

Dorim din tot sufletul ca răscoalele să poată fi potolite cât mai curând și să se pună capăt vărsărei de sânge. O dorim aceasta cu atât mai mult cu cât în fața celor ce se petrec în județele moldovene ale țărei se dă pe față atât de bătător la ochi prietenia celor ce mai eri alaltăeri se lingușiau pe lângă Țara românească și domnitorul ei, cărora le aduceau atâtea complimente.

Dacă este adevărat că în vreme de năcaz și de nenorociri se pot cunoaște sincerii prieteni, atunci frații noștri din regatul român pot să se convingă despre cei ce le sunt sinceri și le doresc în adevăr binele.

E de înțeles că răscoala din Moldova îndreptându-se în primul rând în contra arândașilor evrei, pressa evreiască și evreo-filă a alarmat deja întreaga Europă și țipă în contra României și a Românilor. Despre această aparițiune, care nu ne surprinde, vorbim la alt loc. Aici ținem a semnala numai purtarea pressei evreomaghiare, care nu mai poate de bucurie că are ocaziunea să ne spună nouă Românilor de aici cât de bine am avea-o noi cu arândașii și stăpânii noștri față cu stările ce se descoper acum în Moldova și că n'am avea nici un drept de a ne plânge în contra proiectului lui Apponyi ș. a.

O dovadă destul de clară aceasta, cum stă lucrul cu prietenia maghiară pentru România! Dar să vedem ce va urma încă și apoi să vorbim și noi.

Adunare de protestare în Brașov.

Convocare.

Cetățenii locuitori în cercurile electorale din comitatul Brașovului se convoacă *la adunarea poporală*, ce se va ținea în Brașov *Vineri 16/29 Martie* la oarele *2 p. m.* în sala hotelului Nru 1, cu următorul *program*:

1. Deschiderea adunării.
2. Discuțiune asupra proiectelor de lege ale guvernului, cu privire la școalele elementare.
3. Resoluțiune asupra acestei cestiuni.

Brașov, 9/22 Martie 1907.

Vasile Voina m. p., Iuon Lengeru m. p., George B. Popp m. p, Andreiu Bârseanu m. p., Simeon Damian m. p., Dr. Vasilie Saftu m. p., Dr. G. Baiulescu m. p., Dr. N. Vecerdea m. p., N. Bogdanu m. p., George Ludu m. p., Toma Giurgiu m. p., Ioan Hamsea m. p., Zenovie Popovici m. p., Dimitrie Grecean m. p., Ioan Broșu m. p., Ioan N. Bidu m. p., Iosif Comanescu m. p., Ioan Aron m. p., Romul Verzea m. p., Ioan R. Butu m. p., Ioan Schiopu m. p., Ioan Hamsea m. p., G. Navrea m. p., Ioan Nan m. p., Ilie Savu m. p., Nicol. Puiu m. p., Irodion Frateș m. p., Petru Popovici m. p., V. Sfetea m. p., I. Prișcu m. p., I. Sabadeanu m. p., Nicol. Dușoiu m. p., Teofil Roșca m. p., Ioan I. Maximilian m. p., Stefan Taus m. p.

Dietele austriace în contra pactului. In ședința de eri a *dietei Austriei de sus* din Linz s'a distribuit raportul comisiunei constituționale privitor la propunerile în chestiunea raportului economic cu Ungaria. Comsiunea a prezentat următoarea rezoluțiune: »Dieta Austriei de sus a ajuns cu vii regrete la convingerea în urma atitudinei și declarațiunei cunoscute a guvernului ungar, că un pact, care să păstreze caracterul unitar al imperiului, creat prin sancțiunea pragmatică, care să asigure în mod durabil uniunea economică fără linie vamală și care să împartă sarcinile comune într'un mod just — apare nerealizabil. Dieta invită prin urmare guvernul de-a iniția *deplina separațiume* începând cu 1 Ianuarie 1908 și de-a prezenta »Reichsrath«-ului proiectele de lege necesare.« *Dieta boemă* a desbătut raportul comisiunei în chestia pactului economic cu Ungaria. După-ce raportorul Urban a motivat între aplausele repețite ale dietei resoluțiunea ce am publicat-o în numărul trecut, dieta a primit-o cu unanimitate.

Mulțămirea Papei. »Vaterland« din Viena comunică că Papa a adresat Majestății Sale Francisc Iosif I. călduroasele sale mulțumuri, pentru-că monarchul a mijlocit să i-se redea de către guvernul din Paris Vaticanului vechile archive ale nunțiaturei de acolo. Majestatea Sa a răspuns îndată dând espresiune bucuriei sale, că i-a fost cu putință a face un serviciu sfântului Scaun. Cu ocaziunea aceasta Papa a conferit ministrului de esterne br. Aehrenthal și ambasadorului ces. reg. în Paris conte Khevenhüller crucea de mare oficer al ordinului Grigorie — iar ministrul de esterne austro-ungar a mai primit și fotografia cu autograful Papei.

Alegerea de deputat în cercul Lugojului se va face, după cum știm, Mercuri în 27 Martie st. n. După măreața adunare, ținută Marția trecută la Lugoj, în care a fost proclamat din nou și cu mare însufleț're de candidat d-l protopop Dr. George Popovici, candidatul însoțit de deputații Dr. Mihali, Dr. C. Brediceanu, Dr. St. C. Pop, Dr. Suciu și de alți fruntași bănățeni a început să cutriere cercul. Adunările ținute până acum au fost imposante. Alegătorii se grupează cu însuflețire în jurul candidatului național. Contra-candidat este 48-istul Makkay. Constituționalul Ronay, care de-asemenea își pusese candidatura, s'a retras.

Răscoalele din nordul Moldovei.

București, 8 Martie v.

Intreaga opiniune publică de aici se ocupă cu un interes viu de peripețiile *răscoalelor țărănești din Moldova*, cari i-au din ce în ce proporțiuni tot mai mari. Guvernul a luat cele mai severe măsuri pentru potolirea răscoalelor. Deoarece trupele din Moldova nu sunt îndestulitoare pentru a menține ordinea, se trimit trupe din Muntenia.

La cererea ministrului de răsboi, general Manu, *Parlamentul a votat legea prin care se chiamă sub drapel rezerviștii dela 1898 încoace*, pentru ca fiecare batalion să aibă efectivul de 600. Aceasta însemnează o *mobilizare generală a armatei*. Peste două zile pleacă din capitală în Moldova regimentele de infanterie de aici 21 și 6, împreună cu două batalioane de vânători sub comanda generalului Hiotu. De asemenea vor fi trimise trupe de infanterie și din garnisoanele Olteniei. Trupele de artilerie și cavalerie vor rămânea pentru menținerea ordinei în garnisoanele lor.

Eri s'a ținut un *consiliu de miniștrii la palatul regal*, sub presidența Regelui, și la care au luat parte toți miniștri. Suveranul, după ce a ascultat espunerea făcută asupra evenimentelor sângeroase din Moldova, a pus în vedere guvernului ca să presinte de urgență Parlamentului *un proiect de lege în contra trusturilor arendașilor*, cari în cea mai mare parte sunt Evrei. Se afirmă că în acest proiect de lege se interzice arendașilor de a lua mai mult de două moșii în arândă, iar arendașii străini vor plăti o foncieră de 50 la sută asupra cantractului de arândă.

In urma situațiunei grave din Moldova, prin cercurile politice pe aici circulă fel de fel de versiuni, pe cari le redau ca simplu cronicar.

Unii spun că guvernul Cantacuzino nu se simte destul de tare de a reprima răscoalele țărănești, și deci se va retrage dela putere, după ce va face o declarațiune asupra motivelor retragerei, ear Regele va chema la putere partidul liberal, de sub șefia d-lui Sturdza.

Alții spun că Regele va face ca și la 1888, adecă va însărcina pe un personagiu care nu face politică militantă — de pildă pe primul președinte al Curții de casație — cu formarea viitorului cabinet, în care vor întra personagii distinse, fără coloare politică, adânci cunoscătoare a chestiunei agrare. Acest guvern va disolva Parlamentul și va face nouă alegeri generale, având ca platformă modificarea constituției.

Toate aceste, după cum am spus, sunt numai niște simple svonuri. Un lucru însă este sigur: guvernul Cantacuzino caută prin toate mijloacele să potolească mișcarea, care pe lângă caracterul ei antisemit, mai are caracterul de revoltă agrară, care este mult mai primejdios.

C.

Amănunte asupra răscoalei.

La Botoșani. E mai bine de o lună de când s'au prevăzut aceste vărsări de sânge. Toată lumea era îngrijită de murmurul și groaza ce se răspândeau din vizuinile în cari trăiesc țăranii. Pentru a ne face o ideie ce fel de despoiare se făcea pe spinarea țăranilor, putem spune că pe unele moșii puseră arendașii amenzi și taxe de necrezut. Sunt moșii unde țăranul e încărcat la socoteală cu 20 lei, când îi trece o vacă pe ogorul boerului; alții pun taxe pe apa ce trebuie să bea vitele și păsările din iazurile comunei. Exploatarea merge până acolo, că țăranul trebuie să plătească și lutul ce-l scoate pentru a-și lipi căsuța sa săracă.

In urma devastărilor din Botoșani, acest oraș bogat și înfloritor are o înfățișare dureroasă. Aproape toate casele sunt ruinate și furate. S'a constatat că țăranii s'au mărginit la devastare; elementele rele însă și mahalagii, alipindu-se pe lângă țărani, prădau fără crutare în chipul cel mai sistematic. Ziua mare femeile lipovenilor și copiii cărau cu căruțele mărfurile din dugenele devastate.

Casele creștinilor erau însemnate cu cruci mari albe lipite pe ferestri. După cum se simțeau mai curat la suflet crucile și semnele creștinătății erau mai puține. Fișerofilii orașului scoseseră toate icoanele în ferestrii și puseră zeci de cruci pe toate colțurile zidirilor. De două zile, de când armată destulă se găsește în oraș, *țăranii s'au liniștit. Arendașii s'au împăcat cu țăranii, admițând toate cererile lor.* In tot județul este însă dezordine și nesiguranță grozavă.

Mai trist e că sărăcie cumplită a cuprins orașul, iar comerțul a încetat cu desăvârșire.

La Vaslui. Ziarul »Țara« descrie pe larg scenele de teroare întâmplate Joi la Vaslui. Țăranii vrând să ocupe și să devasteze palatul administrativ, batalionul de vânători sub comanda maiorului Colariu, a încercat să-i împedece. S'au făcut somațiunile legale, s'a tras o salvă de focuri în aer, iar țăranii erau îndârjiți la culme. O parte din soldați văzând pe ofițerii lor în pericol de a fi sfâșiați, au tras în carne vie. Țaranii au răspuns și ei cu ce au putut: cu pietre, cu bâte, ba unii au smuls câteva puști dela soldați și au tras. Aproape o oră a durat această luptă. Au rămas pe loc 14 morți și peste 60 răniți. De asemeni sunt și alți trei ofițeri răniți.

Maiorul Colariu a fost grav rănit și transportat în casele d-lui Neron Lupașcu, unde se află sub îngrijirile d-lui Dr. Bastaki. O parte din răsculați a năvălit asupra oficiului telegrafo-poștal, pe care l'au devastat, tăind firele telegrafice și telefonice.

La Iaşi. In oraş, scrie »Evenimentul« din Iaşi, deşi e perfectă linişte, totuşi, mai ales acum în urma devastărilor din Botoşani şi Vaslui, domneşte o mare îngrijorare, cu atât mai mult, cu cât s'a pus în circulaţie un svon foarte alarmant. Se zice că ţăranii din împrejurimile Iaşului s'ar fi hotărât ca Sâmbătă să vină şi să pătrundă în oraş. Neliniştea poate fi însă îndepărtată, căci faţă cu măsurile energice ce s'au luat, ţăranii nu vor putea pătrunde în oraş şi nici nu se vor putea întâmpla în Iaşi, cele petrecute la Botoşani sau la Vaslui.

Conferinţele învăţătoreşti. Invăţătorii şi institutorii din judeţul Iaşi şi Dorohoiu au fost convocaţi în capitalele judetelor, unde li-se vor ţine conferenţe de cătră inspectorii învăţământului asupra mişcărilor agrare şi asupra rolului învăţătorilor în aceste mişcări.

*

Pressa jidovească despre turburările din România. Ziarele vieneze antisemite atrag atenţiunea cetitorilor lor asupra esageraţiilor tendenţioase ce se publică în „foile evreo-file din Viena, Berlin şi Budapesta. »Deutsche Zeitung« zice între altele: Evreii din târguşoarele moldoveneşti, par a lăţi cu intenţiune faimele despre »pogromuri« pentru ca să li-se facă colecte în bani cum s'a întâmplat în Rusia; dar Europa nu va lăsa a fi păcălită printr'o astfel de josnică speculaţie«.

Ca să avem o ideie cam cum vorbesc foile evreo-file despre răscoală, vom cita aici un pasagiu din »N. Fr. Presse« ale căreia coloane întotdeauna au fost deschise alianţei izraelite: »Toată lumea, zice numita foaie, trebue să ceteascâ şi să se revolte zilnic, cum sute şi iarăşi sute sunt daţi pradă furiei masselor fanatizate ale poporului. Auzind de un prefect, care spune minciuni guvernului din Bucureşti, de trupe cari privesc în linişte şi nemişcate cum ţăranii devastează casele şi aruncă averea locuitorilor pe stradă, ba împedecă cu intenţiune ori-ce încercare de scăpare(?!) Soldaţii beţi umblă rătăcind pe strade, îşi umplu buzunarele cu marfa aruncată pe stradă. Comandantul îşi petrece cu ţigară în gură, pe când mulţimea turbată dărâmă ...şi aşa mai departe«. Când ceteşti telegramele ce le publică această foaie în numărul ei mai nou, ţi-se ridică părul în cap. Astfel găsim în una din telegrame următorul pasagiu, care de sigur este peste măsură de esagerat: »După constatările de până acum *350 de moşii au fost jefuite şi nimicite.* Afară de aceasta în *multe oraşe* s'au devastat *nenumărate case.*«

Deja în acelaş număr după ştirile aceste esagerate, »N. Fr. Presse« publică că preşedintele alianţei izraelite din Viena »Gutmann« s'a şi prezentat la ministrul de esterne br. Aehrenthal, ca să ceară scut pentru evreii austro-ungari din Moldova, care fereşte s'a şi promis. Ministrul a răspuns c'a dat deja avizul său în această privinţă ambasadei austro-ungare din Bucureşti.

*

Ziarul »*Patria*« publică un articol semnat de Virgil *Arion*, în care se vorbeşte de cauzele răscoalelor şi se zice între altele:

»Răscoala ţăranilor din nordul Moldovei se întinde ca un foc pustiitor şi administraţiunea locală, primari, administratori, prefecţi, nu sunt în stare să-i reziste.

»De unde vine această neputinţă a administraţiunei? Din lipsa ei de autoritate, — din incapacitatea ei. A dovedit că este incapabilă administraţiunea, căci n'a ştiut nimic, n'a aflat nimic despre răscoala ce se pregătea.

»Primarul, care trăeşte cu ţăranii, care le cunoaşte păsurile, care le ştie gândurile, care le pătrunde scopurile, primarul n'a văzut nimic şi n'a dat de ştire nimănui despre fierberea, care a trebuit să prevestească răscoala.

»Administratorul s'a plimbat prin plasă şi n'a observat nimic căci să plimbă, nu inspectează, nu chiamă pe ţărani, nu-i întreabă, nu-i ascultă, nu le face dreptate.

»Şi când intră în sat trage drept la curtea arendaşului unde mănâncă şi petrece.

»Prefectul.... dar prefectul e un personaj aşa de mare şi de important încât ştirile supărătoare, cari ar putea să turbure liniştea lui senină, nu îndrăsnesc să treacă pragul palatului administraţiei.

»Şi atunci.... toţi aceşti fericiţi visează, toţi aceşti fumători de opium se pierd cu gândul în regiuni luminoase, iar noi ne deşteptăm într'o zi cu toată ţara în foc«.

Cronica din afară.

Tratativele austro-sârbe. Semioficiosul »Polit. Correspondenz« află din Belgrad, că schimbul de note între Austria şi Serbia a ajuns aşa de departe încât e de lipsă numai o invitaţie din partea Austriei pentru ca să se trimită delegaţi sârbi la Viena. Intr'una din aceste note Serbia cere fixarea unui scurt termin. Dar acest lucru nu se poate deocamdată realiza, de oarece Austro-Ungaria a adresat invitaţii României şi Bulgariei şi trebue mai întâiu să termine tratativele cu aceste ţări spre a putea începe apoi cu Serbia.

Relaţiunile sârbo-bulgare. In cercurile guvernamentale bulgare se critică cu multă asprime purtarea Serbiei în chestia asasinărei primului ministru Petcov. Scupcina, deşi a ţinut şedinţe după asasinare, totuşi n'a exprimat nici o condolenţă guvernului bulgar, pentru pierderea ce a suferit. Aceasta se atribue faptului, că primul ministru asasinat era privit de Sârbi ca un adversar al politicei lor în chestia macedoneană.

Situaţia patriarchului ecumenic. Din Constantinopol se anunţă, că situaţia financiară a patriarchului ecumenic s'a înrăutăţit foarte mult din cauză că mai multe subvenţii nu iau mai fost acordate. Din această pricină patriarchul a trebuit să recurgă în luna Februarie la facerea unui împrumut şi va trebui să repete acest lucru şi în luna Martie. Cheltuelile normale ale patriarchatului sunt de 50.000 lire turceşti, pe când încassările regulate nu sunt decât de 9000 lire. 9500 lire sunt necesare pentru plata personalului, restul pentru alte cheltueli, Din acestea resultă, că cheltuelile patriarchale sunt acoperite din subvenţiile acordate de diferite state.

Declaraţiile lui Stolypin sunt apreciate de pressa rusească din Petersburg. »Novoie Vremia« laudă curajul primului ministru rusesc, pe când organul cadeţilor »Rjeci« îl laudă numai pe jumătate. Cuvintele lui Stolypin, zice această foaie, dovedesc curagiu personal, se teme însă că declararea lui: »aici nu e bancă de acuzaţi, aici şade guvernul, arată mai mult că nu va învăţa, cum se vorbeşte cu instituţiuni libere politice. In ţara clasică a libertăţii politice, în Englitera, banca ministerială numai atunci a încetat de a mai fi o bancă de acuzaţi, când miniştrii au devenit responzabili înaintea parlamentului.« Cele mai multe ziare nu cred, că guvernul rusesc, care se razămă numai pe cei 80 de deputaţi ai dreptei, va putea lucra împreună cu Duma, a căreia majoritate a primit declaraţiile lui Stolypin cu profundă tăcere.

ŞTIRILE ZILEI.

— 10 Martie v.

Nou ziar pentru Românii basarabeni. La Iaşi a apărut un nou ziar al Românilor din Basarabia întitulat »*Basarabia Reînoită*«. Cauza pentru care comitetul a început tipărirea la Iaşi a »Basarabiei Reînoite« e că pentru moment îi era imposibil s'o poată tipări cu litere latine, cu caractere moderne, la Chişineu. Are însă speranţe că va putea tipări acest ziar chiar în Chişineu pentru aceasta trebuind timpul material pentru a face cuvenitele preparative.

Iată ce spune noul ziar în programul său: »Reprezentăm pe mai mulţi prietini moldoveni basarabeni supuşi credincioşi ai M. S. Ţarului şi cetăţeni devotaţi ai imperiului rusesc, care au pus bazele unui partid naţional şi liberal basarabean în dorul lor de a servi cauzei Basarabenilor şi în dragostea neţărmurită, care o au ca trebu-rile să meargă bine în toată Basarabia. Suntem dar organul partidului naţional şi liberal al moldovenilor basarabeni şi închegarea cât mai bine şi mai trainică a acestui partid urmărim noi«.

Şi mai departe spune că: »Partidul şi ziarul nostru aspiră ca forma de guvernare să fie o monarchie constituţională când reprezentanţa poporului ar căpăta o influenţă activă şi folositoare asupra mersului afacerilor statului. Dorim o monarhie constituţională după chipul celor deja existente în alte state civilizate, dânduse tot respectul şi toată autoritatea cuvenită capului statului şi acordându-i-se toate prerogativele constituţionale«.

Ziarul termină programul cu cuvintele: »Părerea noastră e ca reprezentanţa poporului, Dumă, cum o numim noi, să se compună din reprezentanţii tuturor naţiunilor aflătoare în ţara rusească şi din reprezentanţii tuturor păturilor sociale, aşa fel că ea să poată aduce servicii reale întregului imperiu, tuturor provinciilor şi tuturor cetăţenilor. Alegerile ar trebui să fie făcute cu vot universal, direct, egal şi secret«.

Sfârşitul procesului dintre statul sârb şi regina Natalia. Curtea de casaţie din Bucureşti după ce a judecat din nou recursul făcut de statul sârb — de oarece la prima înfăţişare făcuse divergenţă — a respins alaltăeri recursul şi cu aceasta a luat sfârşit un proces care a făcut mult sgomot în lumea juridică, atât prin importanţa părţilor în litigiu cât şi prin însemnătatea principiilor cari s'au discutat. Ex-regina Natalia a moştenit precum se ştie de la nenorocitul ei fiu o creanţă de 30.000 galbeni contra statului sârbesc, sumă care trebuia plătită, conform convenţiei stipulate, din preţul moşiei Negoiu din jud. Dolj, proprietate a statului sârbesc. Statul vânzând acum doi ani această moşie prinţilor Ştirbey, a cărei preţ urma să fie achitat în rate şi cum statul sârb nu despăgubise din primele rate pe creditoarea sa, ex-regina, — aceasta a făcut proprire pe ultima rată de 500 mii lei ce prinţii mai aveau să plătească şi pe cari îi depuseseră la casa de depuneri. Tribunalul de notariat validând poprirea, statul sârb a făcut contestaţie invocând între alte motive pe acel al incompetinţei tribunalelor române, de oarece prin judecarea lui ar atinge suveranitatea statului vecin. Tribunalul a respins contestaţia statului sârbesc; curtea de apel secţia I a respins apelul pe care statul sârb îl făcuse, iar casaţia i-a respins acum recursul.

Mişcarea populaţiunei României în 1906. D-l N. Ionescu, şeful serviciului statistic din direcţia generală sanitară a înaintat d-lui Dr. Obreja, directorul general al acestui serviciu, raportul d-sale asupra mişcărei populaţiei României în 1906. Din raport se vede că numărul născuţilor în acest an este de 260.293 copii, ceea-ce reprezintă o natalitate de 40 la mia de locuitori. Au murit 156.899 persoane adecă 24 la miie. Sporul natural al populaţiei a fost deci în 1906 de 103.394 suflete, dând astfel un coeficient de 15,9 la mia de locuitori, cum nu s'a mai văzut nici odată în România. Aceasta se datoreşte atât natalităţei mari, care de altfel s'a mai constatat în România, dar mai ales mortalităţei reduse, cum nu s'a mai întâlnit la noi în ultimii 30 de ani, decât în anul 1900. In unele judeţe, mortalitatea a fost şi mai scăzută decât media generală, aşa în Muscel şi R.-Sărat, ea a fost de 20 la mie, iar în Brăila, Prahova şi Vâlcea de 21 la mie.

Papa şi regele Spaniei. Ziarul »Osservatore Romano« anunţă că regele Alfons al Spaniei a rugat pe papa să primească a fi naşul copilului, a cărui naştere este aşteptată.

Mulţumire. Petru *Macaveiu* şi soţia *Maria* au binevoit a dona 30 cor. fondului de edificare a şcoalei de fetiţe a »reuniunei femeilor române din Abrud, Abrudsat şi jur« ca răscumpărare a anunţărilor lor de cununie.

Cu ocaziunea »*şezătorii*« aranjate de reuniune în 28 Februarie a. c. s'au încasat 429 cor. din cari subtrăgându-se spesele de 170 cor. 26 b. a rămas venit curat de 258 cor. 74 b. Suprasolviri au incurs de la următorii: domnii Silviu Lazar 2 cor., Petru Macaveiu 1 cor., Ioan Misky 1 cor., Ioan Nicola, preot 6 cor., Ioan Deónca 2 Ludovic Mesaroş 1 cor.. Ioan Ciolan 4 cor., Ioan Manoviciu 1 cor., Petru Balea 2 cor., Petru Popovici, protopop 4 cor., Romul Furdui, protopop 4 cor., Alesandru Furdui 1 cor., Iosif Gomboş, preot 2 cor., George Corcheş 1 cor., Simeon Stoica 1 cor.. Nicolae David 2 cor., Teodor Macaveiu 2 cor., Lazar Boldaş 1 cor. d-na Ana Filip 16 cor., d-şoara Sofia Buceşan 1 cor., d-l Dr. Laurenţiu Pop 16 cor, Samuil David 3 cor., Nicolae Oneţiu 1 cor., Dr. George David 6 cor., Ioan Costea 2 cor., Dr. Alesandru Bordia 3 cor., Mihaiu Cirlea 6 cor., Teofil Fauru 3 cor., Coloman David 1 cor., Dr. Vasile Fodor 1 cor., Nicolae Pop 1 cor., Dr. Vasile Preda, prin mandat postal 20 cor., Teodor Pănăzan prin mandat postal 2 cor., George Balta 2 cor. Binevoitorilor donatori şi suprasolvitori li-se esprimă mulţămită. Cu deosebită stimă *Sabina Bordia* cassiera reuniunei.

Ruşi refugiaţi în România şi Ungaria. Ziarul »Ruskoe Slovo« anunţă că omorâtorii fostului deputat Herzenstein, anume Suskevici, Ichrkovschi şi Polovnev, cari au fugit din Rusia, s'au refugiat în România şi de acolo în Ungaria, unde se află şi acum.

O sinucidere înfiorătoare. Din Mediaş ni-se scrie: O sinucidere înfiorătoare s'a întâmplat în ziua de 19 l. c. între 10 şi 11 oare a. m. aici în Mediaş. Un comerciant, anume Hugo Paly, de naştere din Sibiiu şi căsătorit în toamna anului 1906 cu o fată dintr'o familie săsească onestă, a ucis cu un revolver pe soţia sa şi apoi şi-a pus însuşi capăt vieţii. Cauza uciderii a fost datoriile cele multe ce le-a făcut.

Dragostea unui mare duce rusesc. In cercurile politice din Petersburg se vorbeşte mult despre înclinarea pe care o are marele duce Mihail, fratele ţarului, cătră o d-şoară Forster, fata unui ofiţer. Această dragoste pare a fi atât de mare încât ţarina mumă este serios îngrijată de viitorul fiului ei. Marele duce Mihail este cunoscut pentru modestia care îl caracterisează şi aceasta întăreşte temerile tuturor. Ţarina mumă s'a dus pe cât se pare anume la Londra ca să-i aleagă o soţie.

Un sărac bogat. Acum câteva zile a încetat din viaţă în Bucureşti un bulgar anume Ivanciov, domiciliat în calea Moşilor lângă biserica Olari. Defunctul făcea negoţ cu zarzavaturi, dar trăia cu familia sa în cea mai desăvârşită lipsă. Cu ocazia înmormântărei sale, soţia sa, care căuta să acopere cadavrul şi cu un palton vechiu al defunctului, a găsit în căptuşala lui suma de 12 mii lei. Işi închipue ori cine cât de mare a fost surprinderea soţiei şi a familiei când a dat peste cei 12.000 lei. Il credea pe bietul Ivanciov sărac şi el avea o sumă de 12.000 lei în numerar.

Condamnarea propagandistelor engleze pentru dreptul de vot. Din Londra se anunţă că până acum s'au arestat 66 propagandiste pentru acordarea drepturilor electorale femeilor. Ele au fost condamnate la amende de la 1 până la 4 livre şi la închisoare de la 15 zile până la o lună. Condamnatele sunt hotărâte a merge la închisoare.

Societatea de fotografi germană îşi va ţinea în anul acesta în 30 August a 36-a adunare în Bremen cu concursul societăţilor »Verein Bremer Fachphotographen« şi »Photographische Gesellschaft in Bremen«. Presidiul de onoare l'a primit cu multă amabilitate primarul din Bremen d-l Dr. Marcus. Şedinţele şi espoziţia împreunată cu această adunare se vor ţinea în sălile din »Parkhaus«. Societatea de navigare »Norddeutscher Lloyd« şi-a oferit cunoscuta ospitalitate acestei serbări, nvitând pe participanţi de a cerceta în 29 August mai întâi docurile şi porturile din Bremen, precum şi vaporul »Cecilia« şi după acea să se îmbarcheze pe vaporul »Vorwärts« cu care vor face o călătorie până la farul »Rotesand« unde li-se va oferi din partea lui »Norddeutscher Lloyd« un banchet splendid. Aceia cari vor să participe la această întrunire pot afla detalii în Bremen la preşedintele societăţii fotografice »Willy Dose (fotograf) Wall 117 şi în Weimar la preşedintele societăţii fotografice d-l Karl Schwier«.

In închisorile din Rusia a fost mare iritaţiune în zilele acestea în urma faimei că ţarul va da amnestie pentru condamnaţii politici. S'au întâmplat conflicte între arestanţii cei de la administraţia închisorilor. Alte conflicte s'au iscat din cauza numeroaselor telegrame ce le-au adresat condamnaţii politici deputaţilor din Dumă cerând amnestie. Urmarea acestor conflicte a fost că în închisorile din Kostroma, Iekaterinoslav, Minsk, Kavan şi Twer a izbucnit greva de flămânzire.

Omor dublu pentru o găină. Din Nyiregyhaza se vesteşte că cârciumarul de acolo Ioan Zsiros a furat de la soacra sa, Iosefa Duleban, o găină. Aceasta vrând să-şi ia găina îndărăt, Zsiros a lovit'o cu săcurea în cap aşa că la moment a murit. Nevasta cârciumarului vrând să vină în ajutor mamei sale a fost asemenea ucisă de fiorosul ei bărbat. Zsiros a fost imediat arestat de gendarmi.

Tragere la ţintă Batalionul regimentului de honvezi dislocat în Braşov va avea în ziua de 27 l. c. esercţii de tir în Poiana.

Avis. Din cauza repausului Dominecal va fi deschisă în oraş (cetate) mâne de la oarele 1—9 seara numai farmacia »La leu« a d-lui Fr. Stenner str. Porţii nr. 21.

Educaţia prin sine însuşi.

Necesitatea unui ideal în viaţă.

De G. Aslan.

(Fine.)

Odată ajunşi să ne cunoaştem pe noi înşine vom alcătui un plan de îndreptare. In privinţa aceasta avem o metodă excelentă: calendarul lui Franclin. Această metodă e aşa de simplă, încât ne temem că nu i-se va da întreaga importanţă pe care o are. De aceea vom spune mai întâi în câteva cuvinte cine a fost Franclin şi ce a devenit el cu practica acestei metode.

Benjamin Franclin, filozof, fizician şi om de stat american, s'a născut la Boston în 1706. Era fiul unui modest fabricant de lumânări. Fiind sărac şi trebuind să înveţe un meşteşug pentru a-şi asigura existenţa, intră ca ucenic în fabrica tatălui său. Neplăcându-i această meserie, intră apoi ca ucenic în tipografia fratelui său. După o viaţă plină de muncă stăruitoare, Franklin izbuti să deschidă o tipografie a lui. Din acel moment, putând dispune de mai mult timp liber, începu să-şi facă propria lui cultură. Fondă un jurnal şi publică almanahul zis »al bunului Richard«, în care dedea poveţele pe care le scosese din viaţa lui. Acest almanah avù un succes enorm. Franklin, fiind încurajat fondă un club de lectură, o bibliotecă, un spital, o societate de asigurare contra focului şi luă multe alte iniţiative frumoase. In acelaş timp se ocupă de ştiinţă şi inventă paratrăsnetul: fapt pentru care a fost ales membru al academiei franceze şi al societăţii ştiinţifice din Londra. Intră apoi în viaţa politică şi contribuì mult la independenţa Statelor-Unite.

Viaţa lui Franklin, povestită de el însuşi în memoriile sale, e un model demn de admirat. Citind aceste memorii rămâi uimit de ce poate să facă un om, care nu se dă în lături dela nici o greutate. Franklin a fost şi va rămâne tipul omului, care se ridică prin propriile lui forţe, dela cea mai de jos treaptă a societăţii, la cele mai înalte onoruri. La moartea lui Constituantele franceze au votat un doliu de trei zile.

»Imi formai, zice Franklin în autobiografia sa*) planul îndrăzneţ şi anevoios de a ajunge la perfecţiunea morală. Doriam să-mi petrec viaţa fără de nici o greşală; vream să fiu stăpân peste tot ce m'ar fi putut duce la greşală: aplecarea naturală, societatea şi deprinderea.

»Fiindcă cunoşteam sau credeam că cunosc binele şi răul, nu înţelegeam pentru ce să nu pot face binele şi să nu mă feresc de rău. Indată însă văzui că am întreprins o sarcină mai grea de cum îmi închipuisem la început. Când eram mai atent şi mă siliam din toată inima să mă feresc de o greşală, cădeam adesea în alta, fără să observ; deprinderea era mai tare decât atenţiunea; aplecarea firească era mai tare decât raţiunea.

»In sfârşit, după observaţiile făcute, mă încredinţai că, deşi suntem convinşi despre interesul ce avem ca să fim pe deplin virtuoşi, totuşi această convingere nu-i deajuns; ca să preîntâmpine greşala e nevoie să rupem în deprinderile contrarii să ne formăm altele bune, să ne întărim într'ânsele, căci altfel niciodată nu vom fi siguri de o îndreptare statornică a conduitei noastre. Ca să ajung acest scop, mă gândii să adopt următoarea metodă:

»Sub 13 titluri coprinsei toate virtuţile pe care atunci le priveam ca necesare sau de dorit, şi alăturai pe lângă fiecare câte o scurtă învăţătură, care arată pe deplin întinderea ce dăm însemnătăţii lor. Iată acele virtuţi, urmate fiecare de preceptul lor:

1. Sobrietate. Nu mânca până la îngreuiare, nu bea până să te ameţeşti.

2. Tăcere. Nu vorbi decât ceea-ce poate fi folositor ţie şi altora; fereşte-te de convorbirile deşarte.

3. Ordine. Fiecare lucru să-şi aibă un loc, fiecare afacere un timp hotărît.

4. Rezoluţiune. Fii decis a face ce eşti dator să faci, execută fără şovăire ceea-ce ai hotărît.

5. Economie. Nu face nici o cheltuială decât pentru binele tău sau al altora, adică nu cheltui nimic fără necesitate.

6. Aplicare. Nu perde timpul, ci ocupă-te neincetat cu ce e folositor; şi abţine-te dela orice faptă de prisos.

7. Sinceritatea. Fereşte-te de orice prefăcătorie vătămătoare, formează-ţi cugetări drepte şi inocente, şi conformează-te lor, când vorbeşti.

8. Justiţie. Nu face rău nimenui, vătămându-l în interesele lui, ori neîngrijind a-i face binele la care te obligă datoria.

9. Moderaţiune. Fereşte-te de extreme, nu te supăra de nedreptăţile ce ţi-se fac, pe cât crezi că nu le meriţi.

10. Curăţenie. Nu suferi necurăţenie nici pe corp nici pe vestminte, nici în casă.

11. Linişte. Nu te turbura de nimicuri, nici de întâmplări obişnuite sau de care nu poţi scăpa.

12. Castitate.

13. Umilinţă. Imită pe Socrate şi pe Christos.

»Dorinţa mea fiind să mă deprind cu toate aceste virtuţi, mă gândii că, în loc să-mi împrăştii atenţiunea, încercând să le posed pe toate de-odată, ar fi mai bine s'o restrâng câtva timp numai asupra uneia din ele; şi după ce mă voi asigura de dânsa, să trec la alta; şi aşa mai încolo, până le voi dobândi pe câte treisprezece. Şi fiindcă câştigarea de mai înainte a câtorva dintr'însele putea să înlesnească pe a celorlalte, aşezai mai întâiu sobrietatea, pentrucă ea tinde să ne dea linişte de spirit, minte limpede: lucruri atât de necesare, când trebue să fim în necontenită veghere şi să ne ferim de momirea vechilor deprinderi, de puterea ispitelor necurmate.

»După ce realizai această virtute şi mă întări într'ânsa, tăcerea devenea mult mai uşoară. Dorind ca deodată cu perfecţionarea în virtute să capăt şi cunoştinţe, judecai că în convorbire, mai curând le dobândeşte cineva prin ureche (ascultând), decât prin limbă (vorbind). Prin urmare, voind a curma deprinderea ce aveam de a tot flecări, de a tot face spirite şi glume satirice, care mă făceau să nu fiu primit decât în societăţi uşuratece, dădui locul de al doilea tăcerii,

»Cu ajutorul ei şi al ordinei, ce vine după dânsa, speram să câştig mai mult timp, spre a-mi termina proiectul şi studiile mele. Rezoluţiunea, îndată ce ajunse pentru mine o deprindere, căută să mă întărească în silinţele ce-mi dam ca să dobândesc celelalte virtuţi. Economia şi silinţa scăpându-mă de datoriile ce mai aveam de plătit şi aducându-mi belşug şi independenţă, trebuiau să-mi înlesnească practicarea sincerităţii, a justiţiei şi a celorlalte virtuţi.

»Atunci, conchisei că, după cum a zis Pitagora în versurile lui de aur, era neapărat necesară o examinare zilnică. Ca s'o pui în lucrare, adoptai această metodă:

»Făcui un caet, în care, pentru fiecare virtute destinai o pagină, liniată cu roşu în şapte coloane — adecă câte una pentru fiecare zi a săptămânei.

»Peste aceste coloane, trăsei 13 linii roşii transversale, destinând câte o coloană pentru fiecare virtute. Puteam însemna astfel toate greşelile care, după cercetarea mea, vedeam că le făcusem în ziua aceea în contra vre-unei virtuţi.

»Apoi mă întrebai în fiecare seară: ce bine am făcut astăzi? Apoi mă hotărâi să observ cu străşnicie, în curs de o săptămână una după alta, fiecare virtute.

»Astfel în prima săptămână grija mea de căpetenie fu să mă feresc de cea mai mică greşală contra temperanţei, lăsând pe celelalte virtuţi în voia întâmplării, dar însămnând în fiecare seară greşalele făcute contra lor. Dacă în prima săptămână mă credeam destul de pregătit în practica primei virtuţi, încercam să-mi întind atenţiunea asupra virtuţii de a doua, şi procedând tot aşa până la cea din urmă virtute, putui să fac un curs complect în 13 săptămâni şi să-l repet de patru ori pe an.

»După cum grădinarul nu caută să smulgă toate buruenile deodată, ceeace ar întrece puterile sale, ci îngrijeşte mai întâiu o brazdă şi nu trece la alta până n'a isprăvit cu cea dintâiu, tot astfel şi eu speram să gust plăcerea de a vedea în paginele calendarului meu progresele pe care le făceam în fiecare virtute, prin scăderea treptată a numărului însemnărilor. Imi propusei în sfârşit, ca să reîncep de multe ori această metodă până ce voi ajunge să am fericirea să văd livretul meu alb, după o cercetare de 13 săptămâni.«

In resumat, pentru a ne face educaţia trebue să avem mai întâiu un ideal cât mai înalt, cât mai convingător şi permanent în sufletul nostru.

Al doilea, trebue să căutăm a ne cunoaşte pe noi înşine, în care scop ne vom reculege adesea, dacă se poate în fiecare seară, pentru a ne examina faptele pe care le-am săvârşit în cursul zilei şi întâmplările la care am luat parte.

Al treilea, vom alcătui un plan de educaţie bine hotărît şi vom urmări realizarea lui astfel, ca să ne scăpăm treptat de defectele pe care le avem şi să dobândim calităţile ce ne lipsesc.

Studentul, care se însufleţeşte de un ideal în viaţă, care îşi formează un plan de cultură proprie şi veghează neîntrerupt la realizarea lui, acordând fiecărui moment importanţa pe care o are; studentul care îşi formează asemenea deprinderi energice, poate fi sigur de un viitor frumos. O viaţă sublimă e un ideal al tinereţei realizat de omul matur.

Ori cât de mare ar fi fatalitea eredităţii şi a împrejurărilor, omul se poate cuceri pe sine şi ajunge să fie stăpânul destinului său. Noi hotărîm de soarta noastră: s'o facem cât mai bună!

(„Rev. Idealistă“.)

*) Autobiografia lui Franklin a fost publicată de editor sub titlul bine meritat *Comment on devient un homme.*

Bibliografie.

In tipografia seminarială din Blaj a apărut **„I. P. Tousaint. Sfaturi pentru ţărani şi viaţa s-tului Izidor“**. Preţul 16 fil. Traducătorul însoţeşte această folositoare scriere cu o prefaţă mai lungă, în care zice între altele următoarele: »Gândul bun şi curat de a deştepta în inima poporului religiositatea şi credinţa vie, a căror bun şi binecuvântat sfârşit va fi sirguinţa, cruţarea, un trai cumpătat şi pacînic şi înaintarea pe toate căile, — m'a îndemnat să dau în traducere *viaţa sfântului Izidor*, care la apuseni se socoteşte de cel mai frumos chip al muncitorilor de câmp. Pilda lui şi cele treisprezece sfaturi, ce le dă autorul I. P. Tousaint, pot să slujească şi ţăranilor noştri de învăţătură şi mângăiere«.

ULTIME STIRI.

Viena. 23 Martie. Wekerle a fost primit astăzi în audienţă de Maj. Sa. Wekerle a raportat asupra decursului desbaterilor pentru pactul economic.

Bucureşti. 23 Martie. Ministrul român de externe a transmis reprezentanţilor României în străinătate următorul comunicat:

»In Moldova au avut loc mişcări agrare foarte serioase. Un mare număr de cete de ţărani s'au dedat în multe locuri la acte de sălbătăcie; *cu toate acestea ştirile răspândite sunt foarte exagerate şi ca să dau un exemplu voi aminti că în Iaşi n'au avut loc excese.* Autorităţile din Iaşi au facut tot posibilul pentru reprimarea mişcărei agrare. Guvernul a fost împuternicit de parlament de a concentra pe toţi rezerviştii şi concediaţii. Mai multe regimente din corpul II. de armată din Bucureşti au fost trimise acum în Moldova unde au şi avut loc mai multe ciocniri intre ţărani şi soldaţi. Intre ţărani sunt mai mulţi morţi şi răniţi. Guvernul speră că în urma dispoziţiunilor luate, ordinea va fi în curând restabilită«.

Bucureşti. 23 Martie. Primul-ministru Cantacuzino a declarat unui reprezentant al biroului de drept al evreilor germani, care a cerut informaţiuni asupra răscoalelor din ţară, următoarele: Excesele vor fi împiedecate cu puterea armată. Ordine respective au şi fost date prefecţilor. Dacă totuşi turburările s'ar repeta, *se va proclama stare de asediu în toate locurile unde sunt turburări.* După informaţiunile ce are — a zis primul-ministru — *mişcarea e întreţinută din Rusia, de unde e întreţinută şi cu bani. In Iaşi a fost prins un agitator rus, la care s'a găsit o corespondenţă extrem de compromiţătoare cu asociaţia bărbaţilor ruşi.*

Bucureşti. 23 Martie. Constatându se că unii membrii aparţinători cercurilor socialiste din Bucureşti, Brăila şi Galaţi au început să distribue în comunele din jurul Bucureştilor *manifeste revoluţionare*, autorităţile administrative au primit ordin să procedă cu cea mai mare energie contra instigatorilor criminali şi a celor cari vor urma poveţele lor. S'au făcut deja câteva arestări.

Bucureşti, 23 Martie. D-nii Gr. G. Cantacuzino şi D. Sturdza au discutat eri timp de peste o oră asupra anteproiectului de lege contra trusturilor arendăşeşti. După aceea s'a ţinut un consiliu de miniştri.

Bucureşti. 23 Martie. La *Siliştea* (judeţul Suceava) să fi avut loc eri o ciocnire între trupe şi răsculaţi. Se vorbeşte de 60 morţi şi răniţi. Ştirea încă nu s'a confirmat. — In numeroase localităţi au fost arestaţi şefii răsculaţilor. La *Băceşti* (jud. Vaslui) soldaţii, fiind împresuraţi de aproape 2000 ţărani, au tras asupra acestora. Sunt numeroşi morţi şi răniţi.

Bucureşti, 23 Martie. După şedinţa de eri a camerei, numeroşi deputaţi s'au întrunit pentru a formula o propunere, de a să cere guvernului *proclamarea stărei de asediu* în judeţele răsculate.

Botoşani, 23 Martie. O tragedie zguduitoare s'a întâmplat alaltăeri aici. D-l Ioan Popovici Băznoşanu, fiul mai mic al marelui proprietar Băznoşanu, sosise dela moşia Albeşti, unde se revoltaseră ţăranii, după patru nopţi nedurmite la Botoşani. Pe când dormea intră în casă fratele său, inginerul Băznoşanu. Ioan trezindu-se speriat din somn şi crezând că e un ţăran răsculat, a puşcat asupra fratelui său, care a rămas pe loc mort. Observând mai târziu crima săvârşită, voia să se sinucidă dar fu împedecat de servitorii, cari intraseră în odaie, alarmaţi de puşcăturile date.

Petersburg. 23 Martie. In Odessa s'a întâmplat o mare nenorocire în timpul unei reprezentaţii de binefacere. Copii de câte 9—10 ani reprezentau o feerie cu zâne, în care aveau rol şi fulgi de zăpadă. Deodată se aprinse pe un copil un fulg de zăpadă din vată. In câteva clipite toată scena fu cuprinsă de flacări. Au ars 9 copii, iar 10 au fost grav răniţi. Spectatorii fură cuprinşi de o mare panică. Mai multe mame de copii au înebunit de groază.

Diverse.

Originea vinului. In biblie se aminteşte Noe ca cel mai vechiŭ cultivător al viţei de vie. Această legendă aşază mormântul lui Noe pe Libanon. Pe coastele de est ale Libanului cultivarea viţei, până la o înălţime de 1500 m. este aproape singura ocupaţiune a locuitorilor.

După cules strugurii sunt puşi pe acoperişele plane ale caselor, espuşi fiind la razele soarelui şi după aceea storşi cu mânile deasupra unui vas.

Vinul de Libanon este escelent şi se esplică foarte bine legenda, că părintele viţei de vie se află îngropat acolo.

Noe însă, ca părinte al viei, are şi concurenţi, cari revindică pentru ei aceeaşi glorie. Intre altele Chinezii afirmă că la ei s'a descoperit mai întâiŭ prepararea vinului. Legendele lor spun, că un agricultor cu numele Itye a preparat întâiŭ vinul în timpul domniei împăratului Yu, în anul 2207 a. Chr. Dar deoarece consumaţiunea vinului era însoţită de consecinţe rele, împăratul Yu interzise întrebuinţarea şi preparaţiunea lui.

Şi Persienii revendică pentru ei gloria descoperirei vinului. Astfel o legendă persană povesteşte că persianul Jemşeid, cere mânca bucuros struguri, păstra sucul lor în mai multe cane. Când în timpul fermentaţiunii beu într'o zi dintr'o cană, se îmbolnăvi şi pentru ca să se evite vre-o nenorocire, scrise pe fiecare cană »otravă«. Curând după aceea una din soţiile sale, care căzuse în disgraţie, voia să se sinucidă şi astfel se hotărî să bea din acea »otravă«. Tristeţa ei se prefăcu însă în bucurie, iar când beu şi mai mult, faţa i-se înflori şi astfel intra din nou în graţia soţului ei. Ea păstra secretul şi consumă întregul deposit. Când Jemşeid observă, că ulcioarele sunt goale, femeea îi descrise efectul în colori atât de vii, încât Jemşeid repeta încercarea şi astfel vinul a fost descoperit.

Afară de aceea trebue amintit, că primul nume al Americei a fost Vinland. După cum se spune navigatorii normani încă înainte de Columb au ajuns la ţărmul nordamerican.

In anul 1000 d. Chr. se zice, că Leif cel fericit, fiul regelui Normanilor Erich cel roşu a ales numele de Vinland pentru ţara cea nouă, fiind-că tovarăşul său, Germanul Tyrkerk, după debarcarea la ţărm între Nev-Jersey şi Maine zise că aici vinul creşte ca şi în ţara lui.

In Germania se cultivă vinul din veacul al treilea după Chr. Impăratul roman Probus planta prima viţă în ţările rhenane în anul 230 d. Chr. Carol cel mare era un mare promovator al culturei viţei de vie. Pe la sfârşitul veacului al XI călugării au plantat celebrele vii dela Johannisberger.

C.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce

PUBLICAŢIUNE

Este de obşte cunoscut, că **preţurile materialului de metal sau urcat** întreit ba chiar înpătrit.

In acelaş raport sau urcat de odată şi **plăţile lucrătorilor** aşa că aceasta împrejurare, şi urcarea chieltuelelor de regie precum şi scumpetea generală, ne silesc ca preţurile de până acuma, cari de mult nu corăspundeau împrejurărilor, şi numai din cauza concurenţei celei mari au fost scăzute, acuma să le **urcăm pentru toate lucrările de tinichigerie.**

Facem cunoscut că am cumpănit bine toate acestea, şi în deosebi am ţinut seamă şi de concurenţa d'afară.

Rugându-ne a lua la cunoştinţă cele de sus. Semnăm cu toată Stima.

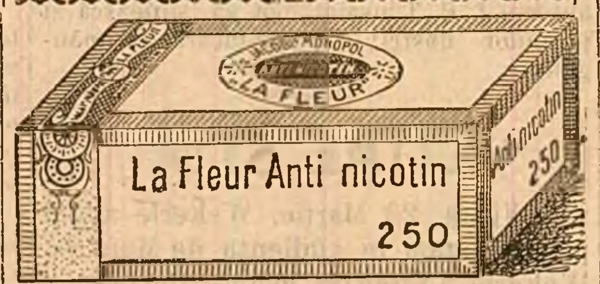
Asociaţia Tinichigiilor.

Nr. 27527,—8.

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 22 Martie 1907.

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	13	—
"	Grâu mijlociu . . .	12	—
"	Grâu mai slab . . .	11	—
"	Grâu amestecat . .	10	—
"	Sĕcară frumósă. . .	9	—
"	Sĕcară mijlociă. . .	8	60
"	Orz frumos	9	—
"	Orz mijlociu. . . .	8	40
"	Ovĕs frumos. . . .	7	—
"	Ovĕs mijlociu . . .	6	60
"	Cucuruz	9	—
"	Mălaiu (meiŭ) . . .	9	—
"	Mazăre.	18	—
"	Linte	56	—
"	Fasole	18	—
"	Sĕmênţă de in . . .	18	—
"	Sĕmênţă de cânepă .	15	—
"	Cartofi.	2	—
"	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	1	28
"	Carne de porc . . .	1	28
"	Carne de berbece. .	—	—
100 kil.	Sĕu de vită prôspĕt .	40	—
"	Sĕu de vită topit . .	62	—

Succes ne mai pomenit! **Tuburi de cigarete „Antinicotin“ în cutii de ţigarete.**

ANUNŢ.

Am onoarea a aduce la cunoştinţa On. public românesc cumcă mi-am asortat prăvălia mea cu

cele mai frumoase

Stofe de haine bărbăteşti

de primăvară şi vară, aduse de mine personal şi comandate dela cele mai bune firme, englezeşti, austriace şi indigene.

Sunt în plăcută posiţie a satisface tuturor gusturilor în materia aceasta prin **eleganţa stofelor şi efeptuirea solidă şi de gust a comanzilor.**

Stofe indigene şi englezeşti în abundanţă!

Preţurile cele mai moderate.

Sunt convins cumcă Onoratul public românesc mă va sprijini ca pe unul dintre cei mai distinşi croitori din Braşov, **decorat la expoziţia din Bucureşti cu medalie de argint şi diplomă de recunoaştere** — Journale de modă în continuu stau la dispoziţie în prăvălia mea ☞ **Strada Mihael-Weiss Nr. 26.** ☜

Cu toată stima

PETRU PAVEL.

2784,2—6.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai décă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al **Prafurilor-Seidlitz de A. Moll** în contra greutăţilor celor mai ce bicose la **stomac şi pântece**, în contra **cârceilor şi acrelei la stomac, constipaţiunei cronice, suferinţei de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor** şi a celor mai diferite **bóle femeescĭ** a luat acest medicament de casă o rĕspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încoce. — **Preţul unei cutii originale sigilate Corône 2.** — Falsificaţiile se vor urmări pe cale judecătorĕscă.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provĕdută cu marca de scutire şi cu plumbul lui **A. Moll**

Franzbranntwein-ul şi sarea este fôrte bine cunoscută ca un **remediu popular** cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de **şoldină şi reumatism** şi a altor urmări de rĕcélă. —

Preţul unei cutii originale plumbate cor. 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii şi Dame, fabricat după metodul cel mai nou, pentru cultivarea raţională a pelei, cu deosebire pentru copii şi adulţĭ. — **Preţul unei bucăţi cor. —.40 b.** Cinci bucăţĭ cor. 1.80.

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provĕdută cu marca de apĕrare **A. Moll.**

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9.

c. şi reg. furnisor al curţii imperiale.

— **Comande din provincĭă se efectuézá dilnic prin rambursă postală** —

La deposite sĕ se cêră **anumit** preparatele provĕdute cu iscălitura şi marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Braşov: la d-nii farmacişti *Ferd. Jekelius*, *Victor Roth* şi en gros la *D. Eremias Nepoţii*, şi *C. H. Neustädter.*

Picături pentru uşurarea vânturilor şi cârceilor

☞ Bibergeiltropfen ☜

Un medicament de casă probat încă din anul 1844, care esciteazá poita de mâncare şi promovează mistuirea.

Preţul unei sticle 1 cor.

Se trimite numai 2 sticle cu rambursă de 2 **coroane 50 bani.**

Comande a se adresa:

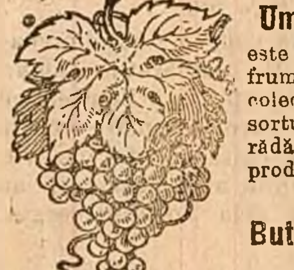
JULIUS BITTNERS Apotheke in Gloggnitz

(2775,1—25.) **Niederoesterreich.**

Gard viu de mărăcini

Mărăcini-Gleditschia

prosperează iute în ori-ce fel de pământ, resistă prin ghimpi deşi animalelor, durează 70—80 ani, cresc aşa de îndesat că nu pot răzbì nici galiţe, nici purceii. Un gard vecinic nerăzbit. Mărăcinii se pot planta până la mijlocul lui Maiu. vlăstari se păstreaza în pivniţe cu ghiaţă Regule tipărite cum să se planteze se dau la fie-care comandă. Dacă nu convine mărăcini trimit **gard de drot**, cel mai perfect fabricat, ieftin 100, 150, 200 cm. de lat.

Umbrar de viţe

este podoaba cea mai frumoasă la casă. O colecţie constă din 8 sorturi de viţe, 20 de rădăcini, o rădăcină produce 200—300 de struguri.

Butaşi de struguri

spre completarea lipselor la plantarea de viţe, 60 de soiuri de struguri perfect desvoltaţi, cu rădăcini moi.

Delaware

viţă lucie, care încolţeşte la fie-care oară, soiu nobil. De 18 ani plantez 40 de jugăre. Un jugăr produce 35 Hectolitri Vinul este dulce şi tare. Pentru manipulare nu este trebuinţă de vre-o ştiinţă, de aceea mulţi cultivatori de vin sunt contra

Descriere şi catalóguri ilustrate cu conţinut instructiv spre orientare trimite gratis şi franco

GABRIEL NAGY proprietar de vii în **Nagy-Kágya.**

— Coreapondenţă în toate limbile. —

Mare asortiment de stofe indigene şi din străinătate!

Giletce de fantasie englezeşti şi franţuzeşti.

P. T.

Îmi iau voia a aduce la cunoştinţa On. public din oraş şi împrejurime că **am deschis un**

☞ Deposit de postavuri ☜

în legătură cu un modern

☞ Atelier de croitorie ☜

în Piaţa din loc, Strada Vămii Nr. 21.

Cu stofe de modă indigene, precum şi cu **stofe veritabile englezeşti, scoţiene şi franţuzeşti** sunt bogat asortat, încât pot corăspunde tuturor dorinţelor.

Atelierul meu de croitorie stă sub conducerea unui specialist în croit; care a lucrat în capitalele principale, aşa că iau garanţiă deplină pentru ireproşabilă croitură.

Apelând la sprijinul întreprinderii mele, asigur serviciul cel mai culant şi prompt

Cu toată stima

JOSIF LISCHKA.

Preţuri ieftine şi serviciu prompt.

Noutăţi în stofe de costume şi pardesiuri.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.